

Stockholm den 10 april 2025

Remiss: Delbetänkandet Skatteincitament för juridiska personers gåvor till ideell verksamhet (SOU 2024:90)

FAR har erbjudits tillfälle att lämna kommentarer över Finansdepartementets remiss *Delbetänkandet Skatteincitament för juridiska personers gåvor till ideell verksamhet (SOU 2024:90) (Fi2025/00031)*. FAR vill med anledning av detta anföra följande.

FAR:s ställningstagande

Utredningens uppdrag har varit att utforma ett förslag till skatteincitament för juridiska personers gåvor till ideell verksamhet i syfte att öka juridiska personers givande. Nu har utredningen fått tilläggsdirektiv för att även analysera om det finns behov av särskilda bestämmelser om avdrag eller annan skattelättnad för utgifter för sponsring i inkomstskattelagen. FAR bedömer att det skulle vara att föredra om båda frågorna behandlas i ett sammanhang. Innan denna helhetsbild är känd avstår FAR från att ta ställning till huruvida den del av reformen som avser skattereduktion ska genomföras.

Oavsett om det införs någon rätt till skattereduktion anser FAR att det är viktigt att det införs regler som säkerställer att ägare till företag inte blir beskattade för företagets gåvor. FAR tillstyrker därför förslaget i den del det innehåller undantag från utdelnings- eller lönebeskattning av företagets ägare. En lagreglering som tydligt undantar dessa transaktioner från beskattning bidrar till att förutsebarheten och rättssäkerheten ökar. Även i övrigt har FAR vissa synpunkter av teknisk karaktär på förslaget som redovisas i det följande.

7.3.2 Utformningen av skattereduktionen

Skattereduktionen ska avräknas mot statlig inkomstskatt. Utformningen av incitamentet som en skattereduktion innebär att företag som inte är i en skatteposition inte kommer att få någon effekt av förslaget. Skälen till att ett bolag går med underskott kan vara flera och det är inte ovanligt att exempelvis företag med en längre tids produktutveckling, ett stort antal anställda, eller fastigheter med omfattande underhållskostnader har ett skatemässigt underskott. Samtidigt kan även dessa företag ha ett intresse av och kapital som möjliggör att gåvor lämnas. Ifall en skattereduktion skulle tillåtas att räknas av även mot fastighetsavgift/fastighetsskatt skulle fler företag ges incitament till gåvor. Det framgår inte tydligt i utredningen varför begränsningen görs till att reduktion endast får avräknas mot statlig inkomstskatt. Enligt FAR bör under det fortsatta lagstiftningsarbetet övervägas att utvidga rätten till skattereduktion även mot fastighetsavgift och fastighetsskatt i likhet med vad som normalt gäller för rätt till skattereduktioner.

7.5.2 Procentsats och högsta belopp för skattereduktionen

Utredningen har valt att föreslå att utformningen av skatteincitamentet görs som en skattereduktion. Kostnaden i sig är inte avdragsgill, men genom skattereduktionen kommer detta kompensera för skatteeffekten av att kostnaden inte är avdragsgill. Detta gäller dock bara för belopp mellan 2 000 kr – 200 000 kr. Inom detta belopp kommer skattereduktionen innebära att givaren får motsvarande effekt som att beloppet vore avdragsgillt (de 20,6 procenten av underlaget) och därutöver blir det då även en reducering av skatt (resterande 4,4 % av underlaget).

Reduktionen i det högre spannet, för belopp mellan 200 000 kr – 400 000 kr lär endast ha en marginell betydelse för viljan att ge en gåva, beaktat att skattereduktion för det beloppet ger en maximal effekt om 10 000 kr medan alternativkostnaden för att beloppet inte är avdragsgillt är betydligt högre. Gåvor har aldrig varit att anse som en avdragsgill kostnad men företag har likväl velat ge sådana varför det kanske inte heller är nödvändigt att det ges ett större incitament.

7.6.2 När undantaget ska aktualiseras

Enligt förslaget införs nya paragrafer i inkomstskattelagen 11:49 och 42:12a. Lydelserna är identiska så när som på att där det i 11:49 står intäkt står det i 42:12a utdelning.

Utredningens förslag till lagparagraf i 11:49 lyder;

Gåva som ger juridisk person rätt till skattereduktion enligt 67 kap. ska inte tas upp som intäkt av någon som direkt eller indirekt äger en andel i den juridiska personen, eller i fråga om ideella föreningar någon som är medlem i föreningen.

FAR uppfattar utredningen som att det redan med nuvarande lagformulering är rätten till skattereduktion som är avgörande, inte att sådan faktiskt sker. På så vis innefattas även ägare till bolag med skattemässiga underskott av undantaget från beskattning, vilket är positivt.

Föreslagna regler kan tolkas så att de första 2 000 kronorna alltid ska utdelningsbeskattas, vilket inte torde medföra några betydande skatteintäkter men väl en praktisk olägenhet att hantera. Kravet på godkänd gåvomottagare borde i sig vara tillräckligt för att undanta ägaren från beskattning avseende belopp upp till 2 000 kronor. Detta skulle innebära en förenkling i förhållande till förslaget.

Av avsnittet framstår det vidare som att en gåva från ett aktiebolag förutsätter beslut på bolagsstämman, enligt 17 kapitlet 5 § aktiebolagslagen. Värdeöverföringar enligt aktiebolagslagen kan ske såväl formenligt som formlöst och för exempelvis ett kapitalstarkt holdingbolag med en ensam ägare förefaller det inte nödvändigt att uppfylla några formkrav för att besluta om en gåva till godkänd gåvomottagare. För det fall utredningen anser att ett stämmobeslut enligt 17 kapitlet 5 § aktiebolagslagen är en förutsättning för att skattereduktion ska kunna medges bör detta förtydligas.

FAR

Michael Johansson
Ordförande i FAR:s remissgrupp - Skatt